

Становище на Европейския комитет на регионите относно „Програмата за единния пазар“

(2019/C 86/13)

Докладчик: Deirdre FORDE (IE/ЕНП), член на Съвета на графство Корк

Отправни документи: Предложение за регламент на Европейския и на Съвета за създаване на програма за единния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, и европейската статистика и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826

COM(2018) 441 final

Приложения към предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма за единния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, и европейската статистика и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826

COM(2018) 441 final, приложения 1 до 4

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

Съображение 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Поради това е уместно да се създаде програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително микропредприятията и малките и средните предприятия, и европейската статистика („програмата“). Програмата следва да бъде за срок от седем години — от 2021 г. до 2027 г.</p>	<p>Поради това е уместно да се създаде програма за единния пазар, целяща укрепване на вътрешния пазар и подобряване на неговото функциониране в областта на конкурентоспособността на предприятията, включително микропредприятията и малките и средните предприятия, стандартизацията, защитата на потребителите и европейската статистика („програмата“). Програмата следва да бъде за срок от седем години — от 2021 г. до 2027 г.</p>

Изменение 2

Съображение 9

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Модерният вътрешен пазар стимулира конкуренцията и носи ползи за потребителите, предприятията и служителите. По-доброто използване на постоянно развиващия се вътрешен пазар на услугите следва да помогне на европейските предприятия да създават работни места и да разширяват дейността си през граница, да предлагат по-богат избор от услуги на по-изгодни цени, както и да поддържат високи стандарти за защита на потребителите и работниците. За да се постигне това, програмата следва да допринесе за премахване на оставащите пречки и да осигури нормативна уредба, която да благоприятства нови иновативни бизнес модели.</p>	<p>Модерният вътрешен пазар се основава на принципите на честност и прозрачност, което стимулира конкуренцията и носи ползи за потребителите, предприятията и служителите. По-доброто използване на постоянно развиващия се вътрешен пазар на услугите следва да помогне на европейските предприятия да създават работни места и да разширяват дейността си през граница, да предлагат по-богат избор от услуги на по-изгодни цени, както и да поддържат високи стандарти за защита на потребителите и работниците. За да се постигне това, програмата следва да допринесе за по-добрия мониторинг на развитието на вътрешния пазар, включително върху въздействието на новите технологии и иновационните бизнес модели, установяването и премахването на оставащите пречки и да осигури нормативна уредба, която да благоприятства нови иновативни бизнес модели, включително социалното предприемачество.</p>

Изменение 3

Съображение 15

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Публичните органи използват обществените поръчки, за да се гарантира стойност за изразходваните публични средства и да се допринесе за по-иновативен, устойчив, приобщаващ и конкурентен вътрешен пазар. Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [49], Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [50] и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [51] осигуряват правната уредба за интеграция и ефективно функциониране на пазарите за обществени поръчки, съставляващи 14 % от брутния вътрешен продукт на Съюза, която създава ползи на публичните органи, предприятията и гражданите, включително потребителите. Поради това програмата следва да подкрепя мерките за гарантиране на по-широко използване на стратегическите обществени поръчки, професионализация на обществените купувачи, подобряване на достъпа на МСП до пазарите за обществени поръчки, увеличаване на прозрачността, почтеност и по-качествени данни, засилване на цифровата трансформация на обществените поръчки и насърчаване на съвместните обществени поръчки чрез укрепване на подхода на партньорство с държавите членки, подобряване на събирането на данни и анализа на данните, включително чрез разработване на специални ИТ инструменти, подпомагане на обмена на опит и добри практики, предоставяне на насоки, договаряне на полезни търговски споразумения, укрепване на сътрудничеството между националните органи и стартиране на пилотни проекти.</p>	<p>Публичните органи използват обществените поръчки, за да се гарантира стойност за изразходваните публични средства и да се допринесе за по-иновативен, устойчив, приобщаващ и конкурентен вътрешен пазар. Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [49], Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [50] и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [51] осигуряват правната уредба за интеграция и ефективно функциониране на пазарите за обществени поръчки, съставляващи 14 % от брутния вътрешен продукт на Съюза, която създава ползи на публичните органи, предприятията и гражданите, включително потребителите. Поради това програмата следва да подкрепя мерките за гарантиране на по-широко използване на стратегическите обществени поръчки, професионализация на обществените купувачи, укрепване на капацитета на МСП за достъп до пазарите за обществени поръчки чрез рационализиране и опростяване на процедурите за възлагане на обществени поръчки, увеличаване на прозрачността, почтеност и по-качествени данни, засилване на цифровата трансформация на обществените поръчки и насърчаване на съвместните обществени поръчки чрез укрепване на подхода на партньорство с държавите членки, подобряване на събирането на данни и анализа на данните, включително чрез разработване на специални ИТ инструменти, подпомагане на обмена на опит и добри практики, предоставяне на насоки, прилагане на свързани с обществените поръчки и реципрочни разпоредби в търговски споразумения, укрепване на сътрудничеството между националните и, по целесъобразност, регионалните органи и стартиране на пилотни проекти.</p>

Изложение на мотивите

Позоваването на „(сключване на) полезни търговски споразумения“ не е ясно в случая и няма връзка с разглеждания въпрос — обществените поръчки.

Изменение 4

Съображение 16

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>За да се постигнат целите на програмата и да се улесни животът на гражданите и предприятията, е необходимо да бъдат въведени висококачествени, насочени към отделния ползвател обществени услуги. Това означава, че публичните администрации ще трябва да започнат да работят по нови начини, да премахват пречките между различните части на администрацията на своята държава и да се ангажират със съвместното създаване на тези обществени услуги с гражданите и предприятията. Постоянното, непрекъснато увеличаване на трансграничната дейност в рамките на вътрешния пазар изисква също така предоставянето на актуална информация за правата на предприятията и гражданите, но и за административните формалности. Освен това основно значение придобива предоставянето на правни съвети и помощ за решаване на проблеми, които възникват на транснационално равнище. В допълнение е необходимо националните администрации да бъдат свързани по прост и ефективен начин, както и да се оцени начинът, по който вътрешният пазар функционира по места. Поради това програмата следва да подпомага следните съществуващи механизми за управление на вътрешния пазар: портала „Вашата Европа“, който следва да е гръбнакът на бъдещия Единен цифров портал, сайта „Вашата Европа — Съвети“, SOLVIT, Информационната система за вътрешния пазар и информационното табло за вътрешния пазар, за да подобри живота на гражданите и способността на предприятията да търгуват през граница.</p>	<p>За да се постигнат целите на програмата и да се улесни животът на гражданите и предприятията, е необходимо да бъдат въведени висококачествени, насочени към отделния ползвател обществени услуги. Това означава, че публичните администрации ще трябва да започнат да работят по нови начини, да премахват пречките между различните части на администрацията на своята държава и да се ангажират със съвместното създаване на тези обществени услуги с гражданите и предприятията. Постоянното, непрекъснато увеличаване на трансграничната дейност в рамките на вътрешния пазар изисква също така предоставянето на актуална информация за правата на предприятията и гражданите, но и за административните формалности. Освен това основно значение придобива предоставянето на правни съвети и помощ за решаване на проблеми, които възникват на транснационално равнище. В допълнение е необходимо националните администрации да бъдат свързани по прост и ефективен начин, както и да се оцени начинът, по който вътрешният пазар функционира по места. Поради това програмата следва да подпомага следните съществуващи механизми за управление на вътрешния пазар: портала „Вашата Европа“, който следва да е гръбнакът на бъдещия Единен цифров портал, сайта „Вашата Европа — Съвети“, SOLVIT, Информационната система за вътрешния пазар и информационното табло за вътрешния пазар, за да подобри живота на гражданите и способността на предприятията да търгуват през граница. С цел да се гарантира, че тези механизми за управление се използват в максимална степен, следва да се предприемат усилия за повишаване на осведомеността, по-специално за портала „Вашата Европа“, на местните и регионалните власти и други организации, които подкрепят гражданите и предприятията на място.</p>

Изложение на мотивите

Усилията за повишаване на равнището на използване и подобряване на ефективността на механизмите за управление на вътрешния пазар, например ориентираните към гражданите и предприятията онлайн портали, трябва да бъдат придружени от усилия за повишаване на осведомеността за тяхното съществуване и достъпност. Повишаването на осведомеността на местните и регионалните власти и техните избрани представители следва да заема основно място по отношение на тези усилия, като се има предвид тяхната роля всеки ден да подкрепят предприятията и гражданите и да работят с тях.

Изменение 5
Съображение 23

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Пред МСП стоят общи предизвикателства, които не засягат големите предприятия в същата степен — получаване на финансиране, намиране на квалифицирана работна сила, намаляване на административната тежест, възприемане на творчеството и иновациите, достъп до пазари и насърчаване на дейностите по интернационализиране. Програмата следва да отстрани тези видове пазарна неефективност по пропорционален начин, като същевременно не наруши неоправдано конкуренцията на вътрешния пазар.</p>	<p>Пред МСП стоят общи предизвикателства, които не засягат големите предприятия в същата степен — получаване на финансиране, намиране на квалифицирана работна сила, намаляване на административната тежест, възприемане на творчеството и иновациите, достъп до пазари и насърчаване на дейностите по интернационализиране. По-специално тези предизвикателства представляват значителна пречка за малките и средните предприятия в селските и/или периферните и най-отдалечените региони. Програмата следва да отстрани тези видове пазарна неефективност по пропорционален начин, като отдели специално внимание на действия, които са от непосредствена полза за МСП и прежите от предприятия, и същевременно не наруши неоправдано конкуренцията на вътрешния пазар.</p>

Изложение на мотивите

Въпреки че всички МСП са изправени пред предизвикателствата, изложени в съображение 23, МСП в селските и/или периферните региони съобщават за по-големи трудности по отношение на намирането на квалифицирани работници и достъпа до инфраструктурата, например широколентов достъп до интернет и други форми на свързаност, които са необходими за използване на иновациите и насърчаване на дейностите за интернационализация.

Изменение 6
Съображение 39

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Мрежата на европейските потребителски центрове помага на потребителите да се ползват от своите потребителски права в Съюза, когато купуват стоки и услуги през граница в рамките на вътрешния пазар и ЕИП, било то онлайн или при пътуване. Обхващащата 30 центъра мрежа, съвместно финансирана от програми на Съюза за потребителите от повече от 10 години, е доказала своята добавена стойност за укрепване на доверието на потребителите и търговците във вътрешния пазар. Тя обработва повече от 100 000 искания на потребители годишно и достига до милиони граждани чрез своите медийни и информационни дейности. Тази мрежа е една от най-високо ценените мрежи в Съюза за оказване на съдействие на гражданите и повечето от нейните центрове разполагат със звена за контакт във връзка със правото относно вътрешния пазар, като например Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁹⁾, а нейната оценка подчертава колко е важно да продължи дейността си. Мрежата също така възнамерява да постигне договорености за реципрочност с подобни органи в трети държави.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).</p>	<p>Програмата би трябвало също да подкрепя Мрежата на европейските потребителски центрове, която помага на потребителите да се ползват от своите потребителски права в Съюза, когато купуват стоки и услуги през граница в рамките на вътрешния пазар и ЕИП, било то онлайн или при пътуване. Обхващащата 30 центъра мрежа, съвместно финансирана от програми на Съюза за потребителите от повече от 10 години, е доказала своята добавена стойност за укрепване на доверието на потребителите и търговците във вътрешния пазар. Тя обработва повече от 100 000 искания на потребители годишно и достига до милиони граждани чрез своите медийни и информационни дейности. Тази мрежа е една от най-високо ценените мрежи в Съюза за оказване на съдействие на гражданите и повечето от нейните центрове разполагат със звена за контакт във връзка със правото относно вътрешния пазар, като например Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁹⁾, а нейната оценка подчертава колко е важно да продължи дейността си. Мрежата на европейските потребителски центрове също може да бъде важен източник на информация за предизвикателствата и проблемите, с които потребителите се сблъскват на местно равнище, които са от значение за изготвянето на политики в ЕС и за защитата на интересите на потребителите. Поради това програмата би трябвало да дава възможност за изграждане и засилване на синергии между представителите на потребителите на местно и европейско равнище, за да се подобри защитата на интересите на потребителите. Мрежата също така възнамерява да постигне договорености за реципрочност с подобни органи в трети държави.</p> <p>⁽⁵⁹⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 7
Съображение 41

Текст, предложен от Комисията	Изменение на КР
<p>Гражданите са особено засегнати от функционирането на пазарите за финансови услуги. Те са ключов елемент на вътрешния пазар и се нуждаят от стабилна рамка за регулиране и надзор, която не само да гарантира финансова стабилност и устойчивост на икономиката, но и да осигурява висока степен на защита на потребителите и останалите крайни ползватели на финансови услуги, включително индивидуални инвеститори, вложители, титуляри на застрахователни полици, членове и бенефициери на пенсионни фондове, индивидуални акционери, заемополучатели и МСП. Важно е да бъдат увеличени техните възможности да участват в изготвянето на политиките за финансовия сектор.</p>	<p>Гражданите са особено засегнати от функционирането на пазарите за финансови услуги. Те са ключов елемент на вътрешния пазар и се нуждаят от стабилна рамка за регулиране и надзор, която не само да гарантира финансова стабилност и устойчивост на икономиката, но и да осигурява висока степен на защита на потребителите и останалите крайни ползватели на финансови услуги, включително индивидуални инвеститори, вложители, титуляри на застрахователни полици, членове и бенефициери на пенсионни фондове, индивидуални акционери, заемополучатели и МСП. Важно е да бъдат увеличени техните възможности да участват в изготвянето на политиките за финансовия сектор и да се подкрепят дейностите за повишаване на осведомеността за правата на потребителите в тази област, включително, по целесъобразност, осведоменост за процедурите за правна защита.</p>

Изложение на мотивите

Приветстват се усилията за засилване на участието на потребителите и крайните ползватели в изготвянето на политиките за финансовия сектор. Предвид факта обаче, че евентуалните случаи на злоупотреба или лошо управление във финансовия сектор могат да повлияят върху живота на гражданите' би трябвало да се отдели специално внимание на въпроса за повишаване на осведомеността в тази област на защита на потребителите.

Изменение 8
Съображение 58

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Действията, изпълнявани в рамките на предходните програми и бюджетни редове, се оказаха адекватни и следва да бъдат запазени. Въведените с програмата нови действия имат за цел по-специално укрепване на доброто функциониране на вътрешния пазар. С цел осигуряване на по-голяма простота и гъвкавост при изпълнението на програмата и по този начин — по-добро осъществяване на нейните цели, действията следва да бъдат определени само посредством цялостни, общи категории. В програмата следва да бъдат включени и списъци на примерни дейности, отнасящи се до специфични цели в областта на конкурентоспособността, или специфични дейности, произтичащи от регулаторни изисквания, като например в областта на стандартизацията, регулирането на хранителната верига и европейската статистика.</p>	<p>Действията, изпълнявани в рамките на предходните програми и бюджетни редове, се оказаха адекватни и следва да бъдат запазени. Въведените с програмата нови действия имат за цел по-специално укрепване на доброто функциониране на вътрешния пазар. С цел осигуряване на по-голяма простота и гъвкавост при изпълнението на програмата и по този начин — по-добро осъществяване на нейните цели, действията следва да бъдат определени само посредством цялостни, общи категории. В програмата следва да бъдат включени и списъци на примерни дейности, отнасящи се до специфични цели в областта на конкурентоспособността, или специфични дейности, произтичащи от регулаторни изисквания, като например в областта на пазарния надзор и безопасността на стоките, потребителите, стандартизацията, регулирането на хранителната верига и европейската статистика.</p>

Изложение на мотивите

Предложеното изменение не се нуждае от обяснение.

Изменение 9

Член 1, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>Предмет</p> <p>С настоящия регламент се създава програма за подобряване на функционирането на вътрешния пазар и конкурентоспособността на предприятията, включително микропредприятията и малките и средните предприятия, и рамка за финансиране на разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика по смисъла на член 13 от Регламент (ЕО) № 223/2009 („програмата“).</p> <p>С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на таква финансиране.</p>	<p>Предмет</p> <p>С настоящия регламент се създава програма за подобряване на функционирането на вътрешния пазар и конкурентоспособността на предприятията, включително микропредприятията и малките и средните предприятия, социалните предприятия, прежитите от предприятия, стандартизацията, защитата на потребителите и рамка за финансиране на разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика по смисъла на член 13 от Регламент (ЕО) № 223/2009 („програмата“).</p>

Изложение на мотивите

Осигуряване на съгласуваност по отношение на обхвата на програмата (вж. по-специално изменението на съображение 7).

Изменение 10

Член 3, параграф 1, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>подобряване на функционирането на вътрешния пазар и особено защита и увеличаване на възможностите на гражданите, потребителите и предприятията, по-специално микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП), чрез прилагане на правото на Съюза, улесняване на достъпа до пазара, определяне на стандарти и насърчаване на опазването на здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към животните, а също така засилване на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки, както и между компетентните органи на държавите членки и Комисията и децентрализираните агенции на Съюза;</p>	<p>създаване на устойчиви работни места, преодоляване на неефективности на пазара и подобряване на функционирането на вътрешния пазар и особено укрепване на местната икономика и насърчаване на кръговата икономика, защита и увеличаване на възможностите на гражданите, потребителите и предприятията, по-специално микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП), чрез прилагане на правото на Съюза, улесняване на достъпа до пазара, определяне на стандарти и насърчаване на опазването на здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към животните, а също така засилване на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки, както и между компетентните органи на държавите членки и Комисията и децентрализираните агенции на Съюза;</p>

Изложение на мотивите

—

Изменение 11

Член 3, параграф 2, буква а)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>подобряване на ефективността на вътрешния пазар, улесняване на предотвратяването и премахването на пречки, подкрепа за разработването, изпълнението и прилагането на правото на Съюза в областите на вътрешния пазар за стоки и услуги, обществените поръчки и надзора на пазара, както и в областите на дружественото право и договорното и извъндоговорното право, борбата срещу изпирането на пари, свободното движение на капитали, финансовите услуги и конкуренцията, включително разработването на механизми за управление;</p>	<p>подобряване на ефективността на вътрешния пазар, насърчаване на местното икономическо развитие, улесняване на предотвратяването и премахването на пречки, подкрепа за разработването, изпълнението и прилагането на правото на Съюза в областите на вътрешния пазар за стоки и услуги, включително социалната икономика, обществените поръчки и надзора на пазара, както и в областите на дружественото право и договорното и извъндоговорното право, борбата срещу изпирането на пари, свободното движение на капитали, финансовите услуги и конкуренцията, включително разработването на механизми за управление;</p>

Изложение на мотивите

—

Изменение 12

Член 8, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
<p>д) подпомагане на конкурентоспособността на предприятията и на цели сектори на икономиката, както и на МСП за внедряване на иновации и сътрудничество по веригата за създаване на стойност чрез стратегическо свързване на екосистеми и клъстери, включително инициативата за съвместни клъстери;</p>	<p>д) подпомагане на конкурентоспособността на предприятията и на цели сектори на икономиката, както и на МСП за внедряване на иновации и по-специално възприемането от тяхна страна на нови бизнес модели, включително тези, свързани със социалната икономика и икономиката на сътрудничеството, както и използването от тяхна страна на веригата за създаване на стойност чрез стратегическо свързване на екосистеми и клъстери, включително инициативата за съвместни клъстери;</p>

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. приветства предложението на Комисията за създаване на нова програма за единия пазар за подобряване на функционирането на единния пазар за периода 2021—2027 г., с което се цели укрепване на неговото управление, подкрепа за конкурентоспособността на МСП, подобряване на защитата на потребителите и прилагане на правата на потребителите, насърчаване на опазването на здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към животните и гарантиране на подходяща европейска статистическа рамка;

2. признава, че вътрешният пазар е едно от основните постижения на ЕС, но той трябва да продължи да се адаптира към бързо променящата се среда в резултат на цифровизацията и глобализацията. Отбелязва, че все още има значителни възпрепятстващи фактори за доброто функциониране на вътрешния пазар, като възникват и нови пречки;

3. отчита изключителното значение за доброто функциониране на вътрешния пазар на гражданите и предприятията да бъде осигурена информация за техните права, на държавните органи — информация за начините за прилагане на правилата, а на съдилищата — експертен опит и компетентност да ги прилагат. В този смисъл е важно образователните системи на отделните държави да включват основни познания за ЕС, които да гарантират във все по-голяма степен, че всички млади граждани на ЕС знаят правата си и могат да се възползват по-добре от предимствата, предлагани от вътрешния пазар;
4. изтъква непрекъснатото предизвикателство за МСП във връзка с достъпа до финансиране, административната тежест за извършване на стопанска дейност, трудностите, пред които са изправени за използване на възможностите, които получават благодарение на интернационализацията, както и невъзможността им да използват в пълна степен ползите от единния пазар; това води до непрекъсната разпокъсаност и пазарни аномалии в много сектори и региони за сметка както на предприятията, така и на потребителите; приветства поставения от Комисията акцент върху засилването на подкрепата за сектора на МСП в рамките на тази програма.
5. признава, че за доброто функциониране на вътрешния пазар от решаващо значение е разработването на информационни инструменти и програми за обучение, което трябва да бъде основано на надежден анализ на данните, проучванията и оценките, извършени в тясно сътрудничество с държавите членки и техните компетентни органи, включително регионалните и местните власти;
6. отчита широкия обхват на програмата и целта за рационализиране на усилията за насърчаване на по-добре съгласувано управление на вътрешния пазар, но отбелязва, че за гарантирането на ефективното му съгласуване ще са необходими значителни усилия от гледна точка на управлението;
7. изтъква необходимостта от гъвкавост на програмата за своевременно и проактивно реагиране на евентуално смущение на функционирането на вътрешния пазар или нарушаване на нормалния ход на търговията за МСП, което например би могло да бъде резултат от отрицателните последици от Брексит;

Единният пазар

8. отчита, че единният пазар е в основата на икономическата и политическата интеграция на ЕС, който се състои от 500 милиона потребители и 21 милиона предприятия и се основава на значително по обем законодателство, което гарантира свободното движение на хора, стоки, капитали и услуги в рамките на ЕС и останалата част от Европейското икономическо пространство ⁽¹⁾;
9. припомня, че съгласно член 3 от Договора за Европейския съюз, вътрешният пазар на Съюза „работи за устойчивото развитие на Европа, основаващо се на балансиран икономически растеж и ценова стабилност, силно конкурентна социална пазарна икономика, която има за цел пълна заетост и социален прогрес, и високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда. Той насърчава научния и техническия прогрес“;
10. отчита факта, че предложението на Комисията е в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност;
11. Конкуренцията на единния пазар би трябвало да допринесе за изпълнението на тези цели, наред с другото като осигурява най-изгодната от икономическа гледна точка цена за потребителите и предприятията, по-специално чрез по-ниски трансакционни разходи и по-голям пазар, което води до икономии от мащаба, като насърчава по-големи иновации и осигурява по-бърз отговор на нуждите на потребителите в условия на равнопоставеност, избягвайки всякакви форми на дъмпинг. Счита обаче, че гражданите, предприятията и другите икономически субекти трябва да бъдат по-добре информирани за ползите от единния пазар и отчита важната роля на местните и регионалните власти за предаването на това важно послание;
12. признава, че единният пазар представлява непрекъснат процес и по отношение на някои важни аспекти все още не е завършен, както и че посредством подобряване на функционирането на единния пазар и премахване на оставащите пречки пред търговията, основно в сектора на услугите и цифровия единен пазар, би могло значително да се засили икономическият растеж;

⁽¹⁾ Становище на КР — Осъвременяване на единния пазар: (ECON-VI/010).

Единен пазар на услуги

13. отчита усилията на Комисията за укрепване на свободата за предоставяне на услуги в Европа, по-специално във връзка с пакета за услугите⁽²⁾, тъй като трябва да се направи още много, както става ясно от партньорската проверка на Европейската комисия относно изпълнението на директивата за услугите, в която се потвърждава, че все още са налице твърде голям брой пречки, включително ограничения на правото на установяване⁽³⁾. В същото време счита, че на равнището на ЕС е необходима по-голяма регулаторна яснота по отношение на свързаните с икономиката на сътрудничеството услуги;

14. счита, че е важно новите програми да допринасят за подобряването на функционирането на вътрешния пазар на услугите и поставя въпроса за това как инструментите за вътрешния пазар могат да бъдат използвани по-ефективно, за да се гарантира по-висока степен на интеграция на пазара на услугите;

Единен пазар на стоки

15. признава, че все още има сериозни проблеми във връзка с прилагането на правилата на ЕС за продуктите поради наличието на твърде голям брой несъответстващи на изискванията продукти на пазара. Счита, че има неотложна необходимост от ясно етикетирание и видимост на продуктите и избягване на дублирането по отношение на множеството налични или предлагани инструменти, за да се гарантира, че гражданите и предприятията са наясно с действащите правила и своите права и задължения, както и със средствата, с които разполагат, когато смятат, че са нарушени правата им;

16. отбелязва, че в Европа има повече от 500 органа за надзор на пазара, много от които с ограничени ресурси, като техният възпиращ ефект за нарушенията на действащите правила е слаб. Препоръчва в допълнение към засилването на сътрудничеството и гарантирането на по-добре интегрирани мрежи да бъде увеличено и прякото финансиране в тези области. Настоятелно препоръчва националните органи за защита на конкуренцията да получат подобавашо финансиране и да бъдат независими от правителството, за да извършват ефективно своята дейност, която трябва да се ползва от компетентната подкрепа на правосъдната система и съдилищата при зачитане на различните правомощия на тези органи в държавите членки. Това е абсолютно необходимо за постигането на ефективно прилагане на законодателството на ЕС на място;

Стандарти

17. приветства непрекъснатия ангажимент на Комисията за замяна на 28 национални стандарта с един европейски стандарт. Освен това приветства по-широкото използване на информационните системи и процедури за намаляване на административната тежест и обмен на информация със заинтересованите страни. Препоръчва предприемането на адекватни мерки, за да се гарантира подходящо участие на МСП при изготвянето на стандартите с оглед на прозрачността и избягването на евентуално господстващо положение в процеса на по-големите предприятия или структури;

Обществени поръчки

18. подчертава, че местните и регионалните власти са натоварени с важни отговорности за изпълнението на политиките и законодателството на ЕС, включително в областите на благосъстоянието на потребителите (поради тяхната близост с гражданите) и обществените поръчки;

19. подкрепя целта за подобряване на капацитета на националните, регионалните и местните власти да изпълняват по-добре действащите правила, но посочва, че сложността на законодателството в областта на обществените поръчки може да представлява пречка пред по-широкото участие на МСП в процедурите за възлагане на обществени поръчки;

20. подчертава, че за Комисията е важно да си сътрудничи с националните, регионалните и местните власти за постигането на целта за конкурентоспособен, отворен и добре регулиран пазар на обществените поръчки. Това е от съществено значение за оптималното използване на публичните средства;

Механизми за управление на единния пазар

21. приветства ангажимента на Комисията за непрекъснати инвестиции в съществуващите Механизми за управление на вътрешния пазар, например портала „Вашата Европа“ и мрежата SOLVIT; счита, че е необходима допълнителна работа за насърчаване на използването на тези механизми на място сред гражданите, потребителите и властите на различните равнища, с цел да се подобри възможността за намирането им онлайн и да се укрепи капацитетът им за предоставяне на актуална информация; препоръчва много по-активно участие на местните и регионалните власти при прилагането на тези механизми за управление с оглед на по-доброто им функциониране; същевременно отбелязва, че посочените подобрения на инструментите не би трябвало да водят до увеличаване на финансовата и административната тежест за местните и регионалните власти;

⁽²⁾ Становище на КР — Пакет за услугите „Икономика на услугите, която работи за европейците“ (ECON-VI/022).

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/implementation/evaluation_en

МСП и конкурентоспособността

22. отчита, че МСП са гръбнакът на европейската икономика, като те представляват 99 % от всички предприятия в ЕС и през последните 5 години са създали повече от 85 % от новите работни места, и наред с предприемачеството представляват основата за икономическия растеж, иновациите и създаването на работни места. Подкрепя призивите за стабилна рамка на ЕС за периода след 2020 г. за по-активното участие на местните и регионалните власти във връзка с подкрепата на бизнес средата и развиването на публично-частни партньорства ⁽⁴⁾;

23. признава, че един от основните въпроси е да се гарантира, че различните програми на ЕС допълват наличните мерки за подпомагане на предприятията на равнището на държавите членки и не се конкурират с тях. Поради това настоятелно препоръчва изпълнението на мерките за подпомагане на МСП в рамките на програмата за единния пазар и по линията на националните и регионалните органи да се осъществи чрез подхода за обслужване на едно гише;

24. отбелязва предложението средствата за механизма за гарантиране на заеми, който понастоящем е част от програмата COSME, през следващия период на финансиране да бъдат заделени в рамките на фонда InvestEU. Във връзка с това препоръчва да се продължи използването на посредници, които имат дългогодишни взаимоотношения с МСП, но изразява загриженост, че не всички държави членки може да разполагат със структурите на национално или регионално равнище, които да позволят достъп до гаранционните фондове в рамките на InvestEU. В случаите, когато посредническите структури не разполагат със значително присъствие на всички територии на държавите членки, достъпът на МСП до Фонда за гарантиране на заемите в InvestEU може да бъде затруднен и Комитетът препоръчва европейските институции да работят с държавите, за да гарантират, че МСП могат да имат еднакъв достъп до това финансиране във всички държави членки;

25. призовава ЕС да гарантира, че в гаранционните фондове по инициативата InvestEU е включен елемент на регионален баланс, тъй като това ще бъде от особен интерес за местните и регионалните власти, по-специално в по-малко облагодетелстваните региони;

26. призовава за по-голяма яснота във връзка с бюджета, който е предвиден за Механизма за гарантиране по отношение на МСП по програмата COSME и отпуснат за гаранционния фонд, свързан с програмата InvestEU, и как той ще подкрепя финансирането на МСП, свързано с висок риск, особено в по-отдалечените и периферните региони;

27. изтъква категорично, че е необходимо да се посочи изрично Законодателният акт за малкия бизнес, който продължава да бъде всеобхватната рамка за политиката на ЕС в областта на МСП. Съдържащите се в него стратегически насоки следва да се отчетат при приемането на годишните работни програми за подкрепа на МСП. Във връзка с това счита, че е също толкова важно да се посочи и мрежата на представителите на МСП, с оглед на нейната роля за привеждането в съответствие на всички политики на равнището на ЕС, които оказват въздействие върху МСП. Подчертава, че принципът „Мисли първо за малките предприятия!“, с който се гарантира, че интересите на МСП се вземат предвид в най-ранните етапи на изготвянето на политиките, следва да важи за програмата за единния пазар и всички свързани програми от новата многогодишна финансова рамка;

28. отправя искане за допълнителни подробности за бъдещата роля и амбиции на Европейската мрежа за предприятия предвид изложените от Комисията предизвикателства за МСП, както и за предложените начини за адаптиране на мрежата за справяне с тези предизвикателства в ерата на цифровизацията и глобализацията, така че да отговаря в по-добра степен на нуждите на предприятията и да бъде по-добре съгласувана с подкрепата, предоставена от държавите членки;

29. приветства продължаването на програмата, известна като „Еразъм за млади предприемачи“ (EYE), като отбелязва, че нейното заглавие е променено на „схема за наставничество на нови предприемачи“ с оглед на значителния ѝ принос за укрепване на бизнес средата и насърчаване на предприемаческия дух. Категорично подкрепя възможността за разширяване на географския обхват на програмата, така че да се предоставят повече възможности на младите предприемачи;

30. категорично подкрепя развитието на мрежи от предприемачески екосистеми и клъстери в Европа, както беше отбелязано в предишно становище на КР ⁽⁵⁾; поради това приветства ангажмента на Комисията за допълнително развитие на инициативите за съвместни клъстери и подкрепя развитието на съвместни дейности и стратегии за транснационални партньорства, като се предоставят и необходимите връзки с центровете на ЕС за цифрови иновации;

⁽⁴⁾ Становище на КР — Бъдещето на програмата COSME след 2020 г.: регионалната и местната гледна точка (ECON-VI/027).

⁽⁵⁾ Становище на КР — Подкрепа за стартиращите и разрастващите се предприятия в Европа: регионалната и местната гледна точка (ECON-VI/021).

31. посочва, че въпросът за улесняване на достъпа до финансиране за възможно най-широк кръг от МСП, извършващи дейност в различни територии, е от решаващо значение и местните и регионалните власти играят важна роля във връзка с разпространението на информация и целенасочените кампании за осведомяване на бенефициерите относно различните инструменти и схеми за подпомагане, достъпни за МСП, в сътрудничество с посредническите институции;

32. признава допълнителните предизвикателства, пред които са изправени МСП в селските, периферните региони или регионите, изправени пред демографски предизвикателства, например във връзка с намирането на квалифицирани работници и достъпа до инфраструктура като широколентов достъп до интернет и други форми на свързаност, които са необходими за използване на иновациите и насърчаване на дейностите за интернационализация. Отправя искане за по-голяма яснота от Комисията за това как ще бъдат разгледани в програмата тези значителни предизвикателства;

33. припомня поетия от Европейската комисия ангажимент към най-отдалечените региони да взема предвид специалните потребности на предприятията в тях в бъдещите планове за предоставяне на подкрепа за МСП с цел подобряване на тяхната конкурентоспособност на международните пазари и с цел подкрепа на процеса на тяхната интеграция на вътрешния пазар на ЕС;

Политиката в областта на конкуренцията

34. приветства непрекъснатия ангажимент на Комисията за гарантиране на лоялна конкуренция във вътрешния пазар чрез инвестиране в инструментите и експертните знания за ефективно въвеждане на правила за конкуренцията в цифровата икономика. В по-общ план подчертава необходимостта от непрекъснато и ефективно взаимодействие между Комисията и националните органи за защита на конкуренцията;

Статистика

35. отчита значението на наличието на качествена статистика за подпомагане на основаното на данни вземане на решения и поставя под въпрос интеграцията на Европейската статистическа програма в програмата за единния пазар, като се имат предвид важноста на видимостта и независимостта на статистическата програма. Отбелязва, че на местно и регионално равнище има липса на достатъчно подробни и актуални статистически данни и призовава въпросът да бъде разгледан от Евростат в сътрудничество с националните статистически институти;

36. препоръчва бъдещата европейска статистическа програма да запази настоящата си правна форма, т.е. да бъде създадена с отделен и независим регламент;

37. приветства факта, че предоставянето на показатели относно регионите, по-специално относно най-отдалечените региони, е включено в съвкупността от действия, които могат да се финансират по линия на Европейската статистическа програма; призовава освен предоставянето на вече съществуваща информация, в действията, които могат да се финансират от програмата, да се включи и събирането на допълнителни данни и изготвянето на нови по-подходящи показатели, които да илюстрират условията в тези най-отдалечени региони;

Потребители, защита на потребителите и продоволствена политика

38. приветства поетия в новата програма ангажимент за прилагане на правата на потребителите и гарантиране на високо равнище на защита за потребителите, безопасност на продуктите и съдействие за потребителите в случай на проблеми. Отбелязва, че изложените в програмата инструменти едновременно ще сигнализират на потребителите за опасни продукти и ще осигурят потребителски центрове онлайн в помощ на гражданите за разрешаване на проблемни случаи, но счита, че ефективното и засиленото представителство за потребителите посредством подходящо финансиране на независими органи ще укрепи капацитета на тези органи да участват ефективно по отношение на свързани с единния пазар въпроси, които засягат потребителите, включително достъп до правосъдието;

39. приема положително признаването на факта, че функционирането на пазарите на финансови услуги засяга в особена степен гражданите, и подчертава необходимостта от ефективна подкрепа в програмата за правата на потребителите и повишаване на осведомеността в тази област. Отбелязва ангажимента за продължаване на подкрепата за по-активно участие на потребителите при вземането на решения на равнището на ЕС в областта на финансовите услуги, както и мерки за насърчаване на по-добро разбиране на финансовия сектор. Призовава Комисията да продължи работата в тази област в сътрудничество с организацията на потребителите от целия ЕС;

40. освен това подчертава необходимостта от гарантиране на подходящо финансиране за организацията на потребителите, така че те да могат ефективно да защитават интересите на потребителите и да действат в качеството на компетентни структури в процедурите за колективна правна защита. Обръща внимание на факта, че това важи в особена степен за организациите на потребителите, по-специално в по-малките държави членки;

41. Приветства въвеждането на отделен раздел за храните в новата програма за единния пазар. В качеството си на най-голям производствен сектор в ЕС хранително-вкусовата промишленост се нуждае от силна, конкурентоспособна и устойчива верига на доставки, основана на стабилна регулаторна рамка и подобро функциониране на взаимното признаване в нехармонизираните области;

42. отново изтъква искането си за политически мерки за стимулиране и подкрепа на развитието на системи за производство и потребление на храни, които подкрепят практиките на устойчиво производство, с което се намалява въздействието върху околната среда, подобрява се безопасността на храните и се осигуряват качествени продукти на приемливи цени, както беше посочено в предишните становища на Комитета ⁽⁶⁾; желае да привлече вниманието върху факта, че обществените поръчки за храни могат да бъдат катализатор за едно по-устойчиво производство на храни; поради това препоръчва мерки за улесняване на обучението на длъжностните лица по обществените поръчки за храни и създаването на мрежи в подкрепа на националните, регионалните и местните компетентни органи;

Програмен подход

43. отчита, че предложеният от Комисията нов програмен подход би трябвало по принцип да доведе до по-голяма ефективност и икономии на разходи, да осигури известна гъвкавост в бюджетните редове за реагиране на променящите се обстоятелства и да подобри резултатите и изпълнението; отбелязва, че това е предимно въпрос на вътрешно административно съгласуване и не е ясно дали подход за една програма ще бъде в състояние самостоятелно да доведе до необходимите синергии и икономии на разходи;

44. отбелязва, че бюджетните редове в програмата засягат няколко генерални дирекции и си задава въпроса как това ще се осъществи на практика. Отбелязва, че целта за гъвкавост на бюджетните редове на практика може да се окаже трудно изпълнима, тъй като все още не са определени структури за това;

45. изтъква липсата на прозрачност в бюджетните редове, тъй като в някои случаи административните разходи са ясно определени, но не във всички. Предлага да бъде определен по-ясно бюджет за техническо съдействие, за да бъдат разделени програмните разходи от свързаните с изпълнението на самите мерки.

Брюксел, 5 декември 2018 г.

*Председател
на Европейския комитет на регионите*

Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁶⁾ Становище на КР — Към устойчива продоволствена политика на ЕС (NAT-VI/014).